

decorrespondent.nl

De VVD misleidt de kiezer met een filmpje vol klimaatbeleid waar het zelf tegenstemde

Jelmer Mommers

Vrijdag publiceerde de VVD een filmpje met actiepunten om 'écht iets te doen tegen klimaatverandering.' Bijvoorbeeld schone technologie ontwikkelen en de afspraken uit het klimaatakkoord van Parijs nakomen.

YouTube

VVD: Écht iets doen tegen klimaatverandering

Maar de punten die de VVD in het filmpje maakt, staan lijnrecht tegenover het stemgedrag van de VVD in de Tweede Kamer. Ik heb het stemgedrag en de programma's van alle partijen geanalyseerd en concludeer in een artikel dat maandag verschijnt dat *juist* de VVD weinig aan klimaatactie doet. Ik was dan ook zeer verbaasd toen ik het VVD-filmpje zag. De beloftes die de partij in het filmpje doet, staan haaks op het eigen stemgedrag van de afgelopen kabinetsperiode. Punt voor punt:

De VVD zegt in het filmpje dat er strengere Europese regels moeten komen.

Maar:

- De VVD stemde in de Tweede Kamer tegen bindende Europese doelstellingen voor duurzame energie en energiebesparing. Bron: [Motie van de leden Klaver en Van Ojik over ambitieuze, bindende EU-doelstellingen voor vermindering van de uitstoot van broeikasgassen](#)
- De VVD stemde ook tegen een oproep aan de regering om in Brussel ‘niet akkoord te gaan met minder dan een onvoorwaardelijk CO2-reductiedoel van 40% in 2030.’
Bron: [Motie van het lid Van Veldhoven over niet akkoord gaan met een CO2-reductie van 40% in 2030](#)
- En in Brussel ging de VVD akkoord met een zwak compromis voor hervorming van de emissiehandel. De VVD stemde samen met de andere liberale partijen in de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa voor dit voorstel, dat volgens De Groenen en organisaties zoals Climate Action Network Europe bij lange na niet ambitieus genoeg was. [Hier de stemming over Cost-effective emission reductions and low-carbon investments](#)

De VVD zegt in het filmpje dat vervuilers moeten worden aangepakt en schone bedrijven beloond. Dat staat ook in het VVD-programma. Volgens de VVD moet er binnen het Europese emissiehandelssysteem ‘een periodieke herijking plaatsvinden op basis van de meest schone (beschikbare) technologie per industrietak. Daarbij krijgen de schoonste, innovatiefste bedrijven binnen die industrie de rechten die ze nodig hebben en moeten vervuilende bedrijven extra rechten kopen. Hiermee worden de schoonste bedrijven beloond en wordt innovatie maximaal gestimuleerd.’ Maar:

- De VVD stemde vorig jaar tegen een motie [Motie van het lid Van Tongeren over verplichtende energiebesparingsmaatregelen voor de energie-intensieve industrie](#) om energiebesparing in de industrie af te dwingen.
- De VVD zegt in het programma niets over het intrekken van de belastingvoordelen die grootverbruikers nu genieten (een praktijk waar bijvoorbeeld GroenLinks vanaf wil).
- De VVD zegt in het programma ook niets over het vergroenen van de belastingen, wat ertoe zou leiden dat CO2-intensieve consumptie duurder wordt (iets waar bijvoorbeeld de ChristenUnie voor pleit).

De VVD zegt in het filmpje dat er ‘schone nieuwe technologie’ moet worden ontwikkeld. Investerings in duurzame energie kunnen tot 2030 zeker 17 procent [IEA, 2015: World Energy Outlook Special Report on Energy Climate and Change, p.74](#) van de nodige CO2-reductie veiligstellen. Onder VVD-minister Kamp zijn er flinke stappen gezet in de uitvoering van het Energieakkoord, [Eerder schreef ik dit stuk over het](#)

[Energieakkoord](#). [Eerder schreef ik dit stuk over het Energieakkoord](#). het Energieakkoord, wat bijvoorbeeld tot substantieel meer windmolenparken op zee zal leiden. Maar:

- In de Tweede Kamer stemde de VVD herhaaldelijk tegen bindende Europese doelstellingen voor duurzame energie. [Motie van de leden Sjoerdsma en Van Veldhoven over nationaal bindende doelstellingen voor de opwek van duurzame energie als onderdeel van de Europese klimaatdoelen voor 2030](#)
- De VVD trekt geen extra geld uit voor het subsidiëren van duurzame energie en wil de huidige subsidieregeling zelfs budgettair begrenzen, ‘Om te voorkomen dat de SDE+ regeling oneindig oploopt waardoor de energierekening voor huishoudens stijgt, willen wij dat deze stimuleringsregeling budgettair wordt begrensd.’ [Het VVD-verkiezingsprogramma, p. 86](#) in tegenstelling tot bijvoorbeeld D66, die er 4,4 miljard euro per jaar extra Bron: [PBL: Analyse leefomgevingseffecten verkiezingsprogramma’s 2017-2021, p. 27](#) voor wil uittrekken.
- Het beleid dat de VVD voorstelt leidt niet tot de afvang en opslag van CO2. Bron: [PBL: Analyse leefomgevingseffecten verkiezingsprogramma’s 2017-2021, p. 29](#)
- De VVD laat het – in tegenstelling tot GroenLinks, D66, Partij voor de Dieren en de PvdA – na om te pleiten voor een groene investeringsbank die ‘schone nieuwe technologie’ zou ondersteunen.
- De oudste en minst innovatieve vorm van groene energie – het verstoken van hout – kan juist wel op de steun van de VVD rekenen. De afgelopen jaren stemde de VVD tot vier keer toe tegen moties die de subsidie voor de bijstook van biomassa in kolencentrales stop wilden zetten. Het bijstoken van biomassa is met de grootste fantasie van de wereld niet ‘nieuw’ te noemen: vóór het fossiele tijdperk vertrouwden we al op de energie uit hout en planten. Het is dus eerder een stap terug dan vooruit. De milieuwinst van het bijstoken van biomassa in kolencentrales is beperkt, omdat er bos voor moet worden gekapt. Subsidiëring van biomassa leidt niet tot een schoon energiesysteem, maar verlengt juist de levensduur van kolencentrales. Hieronder een van de moties om de subsidie stop te zetten – de VVD stemde tegen. [Zie bijvoorbeeld deze motie: Gewijzigde motie van het lid Dik-Faber \(t.v.v. 31793, nr. 72\) over het niet subsidiëren van bij- en meestook van biomassa](#)

De VVD zegt in het filmpje dat we de klimaatafspraken uit Parijs moeten nakomen. Maar:

Het beleid dat de VVD zelf in het programma voorstelt, komt niet eens in de buurt van wat nodig is om de doelen van Parijs te halen. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) rekende de milieu-effecten van zeven partijprogramma’s door. De VVD kwam als slechtste

uit de bus: de plannen van de partij leiden niet tot extra CO₂-reductie ten opzichte van bestaand beleid, Bron: [PBL: Analyse leefomgevingseffecten verkiezingsprogramma's 2017-2021, p. 28](#) en de VVD neemt – van deze zeven partijen De deelnemende partijen zijn VVD, PvdA, SP, D66, ChristenUnie, GroenLinks en Vrijzinnige Partij. – de minste maatregelen om de overschakeling naar een duurzaam energiesysteem te versnellen. Bron: [PBL: Analyse leefomgevingseffecten verkiezingsprogramma's 2017-2021, p. 31](#)

De VVD zegt in het filmpje dat het Europese emissiehandelssysteem moet worden hervormd.

Dit is het ingewikkeldste punt in het filmpje. De VVD legt het zo uit: ‘Als we in Nederland iets goeds doen tegen het broeikaseffect, door bijvoorbeeld kolencentrales te sluiten, of een windmolenpark te bouwen, mag er ergens anders in Europa méér CO₂ worden uitgestoten. Dat is belachelijk en moet dus veranderen.’

De VVD beschrijft hier het ‘waterbedeffect’ in het Europese emissiehandelssysteem. Dat systeem werkt met verhandelbare ‘uitstootrechten’ en is bedoeld om CO₂-uitstoot zodanig te beprijken dat fossiele energie het aflegt tegen duurzame alternatieven. De emissiehandel werd in 2003 geïntroduceerd als hét Europese antwoord op klimaatverandering. Bedrijven moesten gaan betalen voor het recht om CO₂ uit te stoten. Dat recht konden ze onderling verhandelen, en bovendien zou de totale hoeveelheid beschikbare emissierechten elk jaar krimpen, wat de prijs voor vervuiling zou opdrijven. Zo zou een prijsprikkel ontstaan voor verduurzaming.

In het programma schrijft de VVD dat uitstootrechten uit de markt moeten worden gehaald als bijvoorbeeld een kolencentrale wordt gesloten (iets waar de partij overigens herhaaldelijk tegen stemde). Bron: [Motie van het lid Pechtold c.s. over zorgen dat het tijdspad voor sluiting van kolencentrales in lijn is met de ambities uit het Parijsakkoord](#) De vermeden uitstoot op de ene plek leidt dan niet tot extra uitstoot elders in Europa - de huidige situatie die de VVD in het filmpje ‘belachelijk’ noemt.

Maar:

- In mei 2016 stemde de VVD *tegen* een motie Bron: [Motie van het lid Van Veldhoven c.s. over het sluiten van CO₂-intensieve installaties](#) die precies dit wilde regelen.
- De VVD stemde in 2015 ook tegen twee andere moties Bron: [Hier een van die moties: Gewijzigde motie \(nader\); Gewijzigde motie van de leden Van Weyenberg en Van Veldhoven \(t.v.v. 34302, nr. 60\) over uitfaseren van kolencentrales](#) die de regering vroegen de ‘weglekeffecten’ van het sluiten van kolencentrales te *onderzoeken*.

Conclusie: een misleidend filmpje

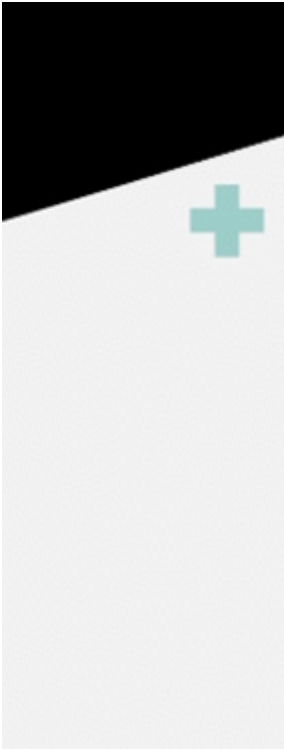
De klimaatparagraaf in het VVD-programma bevat een aantal goede ideeën, en VVD-minister Henk Kamp heeft grote stappen [‘Kamp voert de PvdA-agenda op energie fantastisch uit,’ zie Kamerlid Jan Vos \(PvdA\) in dit interview met Energiepodium.nl.](#) [‘Kamp voert de PvdA-agenda op energie fantastisch uit,’ zie Kamerlid Jan Vos \(PvdA\) in dit interview met Energiepodium.nl.](#) grote stappen gezet voor de verduurzaming van de Nederlandse energievoorziening. Maar in feite voerde Kamp beleid uit dat eerder in het Nationale Energieakkoord en door de PvdA was uitgedacht. Als je kijkt naar het daadwerkelijke stemgedrag van de VVD, dan draagt dat er juist niet aan bij ‘dat de CO2-uitstoot écht naar beneden gaat.’

De VVD is, kortom, de status-quo partij als het om klimaat gaat. Het campagnefilmje is daarom tenminste misleidend, of erger nog: kiezersbedrog. Al het beleid dat de partij in het filmje zegt te willen, heeft het eerder geprobeerd te blokkeren.

Een filmje maken vol klimaatbeleid dat je eerder zelf hebt geblokkeerd?

Maandag verschijnt mijn artikel met daarin ook een analyse van de programma's en het stemgedrag van de andere partijen. In [deze podcast Luisteren: De verkiezingen gaan niet over klimaat en armoede. Daarom deze podcast wel.](#) [Luisteren: De verkiezingen gaan niet over klimaat en armoede. Daarom deze podcast wel.](#) deze podcast licht ik vast een tipje van de sluier op.

[Nieuwe verhalen over klimaat en energie in je inbox? Meld je aan voor mijn wekelijkse mail om op de hoogte te blijven. Meld je hier aan](#)

Meer over de verkiezingen?

[Luisteren: De verkiezingen gaan niet over klimaat en armoede. Daarom deze podcast wel Wij vroegen ons of: waarom gaat het tijdens deze verkiezingen wél over peilingen en het Asscher-effect, maar niet over belangrijke thema's als armoede en klimaatverandering? Dus maakten we er zelf een verkiezingspodcast over. Lees het](#)

[verhaal van Jesse hier terug](#)

[De Verkiezingsgids: Hoe stemden de](#)

[partijen de afgelopen vier jaar? De afgelopen weken pluisten correspondenten uit hoe partijen de afgelopen vier jaar hebben gestemd in de Tweede Kamer. Kwam dat overeen met wat ze beloofden? In dit overzicht vatten we de belangrijkste inzichten per thema](#)

[samen. Lees het verhaal van Rob hier terug](#)

[Strategisch stemmen is](#)

[niet slim Strategisch stemmen, ieder verkiezingsseizoen doet het idee de ronde. Als een soort invloedverdubbelaar. Dit keer zouden aanhangers van partijen als CDA, D66, GroenLinks en zelfs de PvdA overwegen VVD te stemmen om Geert Wilders de pas af te snijden. In dit **Politiek Dagboek**: strategisch stemmen is niet goed voor de democratie en werkt averechts. Lees het verhaal van Marc hier terug](#)
